

HIGHER SECONDARY SECOND YEAR SANSKRIT

MODEL QUESTION PAPER - 3

Poetry - Prose - Grammar - Translation

1. Answer should be in Sanskrit, English, or in Tamil except for those that are to be answered in Sanskrit.
2. In writing Sanskrit, Devanagari script to be used.

Time : 2.30 Hrs

Marks : 90

PART - 1

I. A . Choose the correct answers.

6 x 1 = 6

- 1 . Lord Krishna is out witted in the conversation by
a. सिन्धुकन्या   b. ऋषिकन्या   c. गोपकन्या
- 2 . The gem Lord Krishna wears upon His chest is
a. केयूरं   b. कौस्तुभं   c. मौक्तिकम्
- 3 . The wise people who are extremely devoted to God attain eternity
a. मोक्षः   b. सिद्धिः c. स्वर्गः
- 4 . A riddle or enigma refers to
a. प्रहेलिका   b. चन्द्रलेखा   c. तारालेखा
- 5 . Goddess parvathi is the daughter of mountain
a. अनंगजा   b. पद्मजा   c. अगजा
- 6 . We worship the Lord "Gajanana" day and night.
a. अन्तःकालं   b. अहर्निशं   c. अनेकवारं

II. A. Short questions. Answer any Three.

3 x 2 = 6

- 7 .Name the 16th chapter of Bhagavadgita and who said this whom?
8 . What are the two "mahakavyas"prescribed in your text book and name the author.
9 .Guru to be saluted -why?
10 .Contentment is the wealth of man -Explain.

B. Short Questions. Answer any two.

2 x 2 = 4

- 11 .What did Damayanti say to Nala in the अन्तःपुर।
12 .Why Nala didn't want to go to Vidharba along with Damayanti?
13 .Why the merchants want to kill Damayanti?

III. A. Brief Questions. Answer any two.

2 x 4 = 8

- 14 . Write the divine and demonic qualities.
15 .विजित क्रोधरया जिगीषवः।Explain.
16 .भागः कतम एष ते। what are they?

B. Brief Questions. Answer any two.

2 x 4 = 8

17. Who are two sages? What did Indra ask them?

18. Why did the Gods ask for Nala's help? And what was the message of Gods to Damayanti

19. Describe the discussion among the merchants.

IV. A. Answer in detail.

2 x 6 = 12

20. Describe the speech of seven sages?

OR

Summarize the greatness of परोपकारः, सुशीलः, अतिथिः

21. Give an account of the Swayamvara of Damayanti ?

OR

Describe the conversation between Damayanti and chedi queen

B. 22. Explain any two with reference to the context.

2 x 3 = 6

(i). गुप्तिमति अन्तः पुरे कथं मम प्रवेशः स्यात्।

(ii). एवं सः पुरुषाणाम्।

(iii) अहोस्वित्या काचन अन्या देवता।

PART - 2 (Grammar and Translation)

V. Choose the correct answers.

8 x 1 = 8

23. Nala checked his love for Damayanti with composure on seeing her

- a. धैर्येण   b. बलेन   c. वीरेण

24. Having understood Nala as a great person, to honour she left her seat

- a. मुक्तलज्जा   b. मुक्तासना   c. मुक्तभया

25. The harem is strictly guarded and the king Bhima is a stern disciplinarian

- a. मितशासनः.   b. शान्तशासनः   c. उग्रशासनः

26. Damayanti started to love Nala merely by hearing the words of the

- a. दैववाक्यं   b. नरवाक्यं   c. हंसवाक्यं

27. Damayanti asked Nala to marry her. She is solely devoted to him.

- a. अनेकभक्ता   b. एकभक्ता   c. देवभक्ता

28. Nala is not equal even to dust of gods feet

- a. पादरजस्   b. सत्वरजस्   c. तमोरजस्

29. Bhaimi entered the hall with a garland

- a. वर्णस्रक्   b. वरणस्रक्   c. मल्लिकास्रक्

30. In the court Bhaimi saw five men resembled Nala

- a. सप्तनली   b. अष्टनली   c. पञ्चनली

VI. Short Questions. Answer any Seven.

7 x 2 = 14

31. Write the meanings.

मूर्धजा, प्रमाणं, सुपक्विमः, कवाटः

32. Write any two grammatical peculiarities.

विरमन्ति, माशुचः, कतम

33. Identify any two grammatical forms.

कुरु , ब्रूयात् , एतावत्

34. Combine any two.

सोमात् + च , च + आचारः , अपि + असौ

35. Split any two.

पुनर्धनं , शिशुरपि , प्रियेऽहं

36. Compound any two.

पातुं योग्यं , दासः इव आचरति , शूलं पाणौ यस्य सः

37. Dissolve any two.

मन्त्ररक्षणं , कपीन्द्रः , भोजनान्ते

38. Write any two opposite words.

मरणं , शुचिः , अज्ञानं

39. Name the sixteenth chapter of Bhagavad Gita.

VII. Answer the following (Language skill)

3 x 4 = 12

40. Decline. इदंपुल्लिङ्गः OR पचत्

Conjugate any two.

41. कृ in लिट्लकारः

42. गम् in विधिलिङ्

43. अस् in लोट्लकारः

VIII. Translate in to Tamil or English.

1 x 6 = 6

44. a) Translate any two.

i. अहंकारं बलं दर्पं कामं क्रोधं च संश्रिताः।

मामात्म परदेहेषु प्रद्विशन्तः अभ्यसूयकाः॥

ii. सिंहः शिशुरपि निपतति मदमलिन कपोलभित्तिषु गजेषु।

प्रकृतिरियं सत्त्ववतां न खलु वयस्तेजसां हेतुः॥

iii. प्रेमदं च मे कामदं च मे वेदनं च मे वैभवं च मे।

जीवनं च मे जीवितं च मे दैवतं च मे देवनापरं॥

OR

b) Translate.

कश्चन वृद्धः स्वस्य उद्याने आम्रवृक्षान् संरोपयितुं महान्तम् उद्यमं कुर्वन् आसीत्।

कश्चन युवा तं दृष्ट्वा परिहसन् उवाच, 'अहो अतीव व्यर्थाः, एते तव प्रयासाः। सुतरां वृद्धः त्वं

नूनम् एतेषां वृक्षाणां फलानि आस्वादयितुं न जीविष्यसि।' वृद्धस्तु निराकुलः चक्षुसि उद्धृत्य तं

युवानम् आलोक्य अवदत्, 'वत्स, उचितः प्रश्नः त्वया कृतः। मम जननात्पूर्वं यः कोऽपि उद्याने

महतः फल वृक्षान् संरोपयामास। तेषु मधुराणि फलानि तु मया भक्ष्यन्ते।